

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 490/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokáti Heinrich s.r.o., Lombardíniho 22/B, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/8/2025-731 zo 16. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia princípu právnej istoty podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím všeobecného súdu v konkurznom konaní označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie konkurzného súdu, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania. Nesprávne označenie napadnutého uznesenia v petite ústavnej sťažnosti ústavný súd považoval len za zrejmú nesprávnosť a vychádzajúc z príloh sťažnosti vymedzil predmet konania pred ústavným súdom uvedením správnej spisovej značky a dátumu napadnutého rozhodnutia.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka ako veriteľka podala 2. februára 2024 návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka BLUE BOSON a.s., Zámocká 22, Bratislava (ďalej len „dlžník“). V návrhu označila svoju pohľadávku voči dlžníkovi zo zmluvy o poskytovaní služieb a poradenstva, ktorá bola judikovaná právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Up/1326/2023 zo 4. septembra 2023, ktorým bol dlžník zaviazaný zaplatiť sťažovateľke 13 750 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. Mestský súd Bratislava III uznesením

č. k. 81K/6/2024-83 z 11. marca 2024 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 58/2024 31. marca 2024 rozhodol, že začína konkurzné konanie na majetok dlžníka. Vec bola 5. apríla 2024 postúpená Okresnému súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) ako súdu kauzálnu príslušnému na prejednanie veci. Okresný súd uznesením sp. zn. 32K/4/2024 zo 7. júna 2024 právoplatným 14. júna 2024 rozhodol, že pripúšťa vstup veriteľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka 2“), do konkurzného konania vedeného proti dlžníkovi. Navrhovateľka 2 podala návrh na pristúpenie do konkurzného konania 26. mája 2024. Súd uznesením sp. zn. 32K/4/2024 z 3. júla 2024 právoplatným 11. júla 2024 rozhodol, že pripúšťa vstup veriteľa 13-18, s.r.o., Bratislava (ďalej len „navrhovateľ 3“), do konkurzného konania vedeného proti dlžníkovi. Navrhovateľ 3 podal návrh na pristúpenie do konkurzného konania 19. júna 2024.

3. Okresný súd uznesením č. k. 32K/4/2024-595 z 30. septembra 2024 návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka zamietol (výrok I) a dlžníkovi priznal voči navrhovateľovi – veriteľovi (sťažovateľke, pozn.) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II). Súd konštatoval, že dlžník uhradil a zaplatil pohľadávku veriteľa – navrhovateľa vo výške uplatnenej v návrhu na vyhlásenie konkurzu, preto zaplatením pohľadávky zaniklo navrhovateľovi postavenie aktívne legitimovaného veriteľa na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu. Pohľadávky veriteľov, ktorí do konania pristúpili na základe rozhodnutia súdu, označil dlžník za sporné, na tieto preto súd neprihliadal [§ 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“)]. Ostatné pohľadávky veriteľov označených v návrhu na vyhlásenie konkurzu dlžník zaplatil. Súd nepovažoval za preukázanú pluralitu veriteľov, navrhovateľ stratil aktívnu vecnú legitimáciu z dôvodu zaplatenia pohľadávky, pohľadávky označených veriteľov boli dlžníkom označené za sporné a ostatné boli zaplatené, preto bol daný dôvod na zamietnutie návrhu na vyhlásenie konkurzu.

4. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu v časti výroku II o trovách konania odvolanie, namietajúc jeho nesprávnosť a nepreskúmateľnosť z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia. Argumentovala, že súd prvej inštancie v rozhodnutí síce poukázal na § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), avšak rozhodnutie o trovách zdôvodnil len úspechom dlžníka v konaní (§ 255 ods. 1 CSP). K úhrade jej pohľadávky dlžníkom došlo až po podaní návrhu a k úhrade pohľadávok ostatných označených veriteľov v návrhu došlo až v priebehu začatého konkurzného konania. Zánik pohľadávky navrhovateľa a strata jeho aktívnej vecnej legitimácie v konaní nastali až v priebehu konania v dôsledku konania dlžníka. V prejednávanej veci ide o prípad podľa § 256 ods. 1 CSP, pretože zastavenie konania spôsobil dlžník, ktorý po podaní návrhu zaplatil pohľadávku navrhovateľa, ako aj ostatných veriteľov.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na odvolanie sťažovateľky a na odvolania pristupujúcich veriteľov sťažnosťou napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu v oboch výrokoch potvrdil (výrok I) a dlžníkovi priznal voči navrhovateľovi a pristupujúcim veriteľom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II). Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nie sú splnené hmotnoprávne podmienky na vyhlásenie konkurzu na návrh veriteľa. Súd prvej inštancie preto rozhodol vecne správne, keď návrh na vyhlásenie konkurzu zamietol. Odvolací súd nezistil vecnú nesprávnosť ani odvolaním napadnutého výroku II o trovách konania. Dlžník v priebehu začatého konania zaplatil pohľadávku veriteľa – navrhovateľa, dôsledkom čoho navrhovateľ stratil aktívnu vecnú legitimáciu v konaní

(z dôvodu zániku pohľadávky jej splnením), avšak návrh na začatie konania nezobral späť (§ 15 ZKR). Zánik pohľadávky navrhovateľa a na to nadväzujúca jeho procesná nečinnosť sa prejavili v rozhodnutí vo veci samej, keď súd prvej inštancie návrh na vyhlásenie konkurzu vo vzťahu k nemu zamietol z dôvodu straty jeho aktívnej vecnej legitímácie v konaní. Navrhovateľ ako *dominus litis* disponuje po začatí konania subjektívnym právom vziať návrh na vyhlásenie konkurzu späť a v prípade splnenia zákonných podmienok tým dosiahne zastavenie konania (§ 15 ZKR). V prípade späťvzatia návrhu z dôvodu zaplatenia pohľadávky dlžníkom po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu by nastala v zásade nesporná situácia, keď by okresný súd mohol aplikovať § 256 CSP a vyhodnotiť procesné zavinenie dlžníka na späťvzatí návrhu. Späťvzatím návrhu z dôvodu zaplatenia pohľadávky dlžníkom po podaní návrhu by si navrhovateľ zabezpečil nárok na náhradu trov konania. Keďže v prejednávanej veci absentovalo späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu napriek zániku pohľadávky navrhovateľa a okresný súd vo veci ďalej konal (realizoval procesné úkony vrátane piatich pojednávaní) a návrh na vyhlásenie konkurzu zamietol, súd prvej inštancie postupoval správne, keď o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní tak, že nárok na náhradu trov konania priznal dlžníkovi ako úspešnej strane konania. Aj keď súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia nesprávne poukázal na § 256 ods. 1 CSP, zároveň správne konštatoval plný úspech dlžníka v konaní.

III.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka podala návrh na vyhlásenie konkurzu v plnom rozsahu dôvodne. K zmene skutkovej situácie a k strate jej aktívnej legitímácie došlo z dôvodu správania dlžníka, ktorý v priebehu konania uhradil pohľadávku navrhovateľky a ostatných ňou označených veriteľov. Rozhodnutie o trovách súd zdôvodnil len úspechom dlžníka v konaní (§ 255 ods. 1 CSP), avšak poukázal na nesprávne ustanovenie § 256 ods. 1 CSP. O návrhu sťažovateľky na vyhlásenie konkurzu malo byť rozhodnuté podľa § 17 ods. 1 ZKR, teda konanie malo byť zastavené a na náhradu trov konania mal byť zaviazaný dlžník, keďže zastavenie konania procesne zaviniť. Ide o prípad podľa § 256 ods. 1 CSP. Postup dlžníka, ktorý nemôže požívať právnu ochranu, je dôvodom hodným osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP, teda aby súd nepriznal náhradu trov konania žiadnej strane, čo sťažovateľka požadovala aj v odvolaní. Záver súdu, že je splnený predpoklad na náhradu podľa § 256 CSP, nevylučuje, aby súd súčasne dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre aplikáciu § 257 CSP práve z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Krajský súd sa však žiadnym z týchto dôvodov nevenoval, nijako nezdôvodnil nemožnosť použitia § 257 CSP, hoci to sťažovateľka „*defacto*“ navrhovala.

7. K okolnosti nevzatia návrhu späť sťažovateľka uviedla, že tak mohla urobiť najskôr po prvom pojednávaní 27. mája 2024, na ktorom bola oboznámená s vyjadrením dlžníka z 12. mája 2024 vrátane listinných dôkazov o úhradách. Všetky úkony vykonávané sťažovateľkou do tohto obdobia boli dôvodné a za tieto úkony by mala mať nárok na náhradu trov konania. Ďalšie procesné úkony pred súdom (vyjadrenia strán, pojednávania) sa týkali už iba pohľadávok pristupujúcich veriteľov. Prípadné späťvzatie návrhu zo strany sťažovateľky by nevedlo k zastaveniu konkurzného konania, pretože tu boli ďalší pristupujúci veritelia.

8. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v časti trov konania je nedostatočné a nezrozumiteľné, neobsahuje žiadne vysporiadanie sa s argumentáciou sťažovateľky, preto je nepreskúmateľné a arbitrárne.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

10. Rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi prislúcha zásadne týmto súdom. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne preskúmava rozhodnutie všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (IV. ÚS 248/08, II. ÚS 569/2017).

11. Aj keď sťažovateľka v ústavnej sťažnosti výslovne namieta výrok konajúcich súdov o náhrade trov konania, jej argumentácia smeruje aj proti rozhodnutiu o jej návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorý bol zamietnutý. Sťažovateľka tvrdí, že o jej návrhu malo byť rozhodnuté podľa § 17 ZKR, teda zastavením konkurzného konania pre zaplatenie pohľadávky. Odvolaním však napadla len výrok II rozhodnutia konkurzného súdu o náhrade trov konania. Keďže sťažovateľka vo vzťahu k výroku I uznesenia konkurzného súdu, ktorým bol jej návrh na vyhlásenie konkurzu zamietnutý, nevyužila odvolanie ako účinný prostriedok nápravy, jej ústavná sťažnosť je v tejto časti neprípustná. Ústavný súd sa preto nezaoberal ústavnou konformitou potvrdzujúceho výroku napadnutého rozhodnutia v tejto časti, hoci neopomína, že námietka sťažovateľky o povinnosti okresného súdu zastaviť konanie, nie zamietnuť jej návrh, nie je s ohľadom na § 19 ods. 1 písm. c) ZKR irelevantná.

12. V nadväznosti na závery uvedené v predchádzajúcom odseku tak ústavný súd vychádzal zo skutočnosti, že konanie o jej návrhu na vyhlásenie konkurzu bolo skončené zamietnutím návrhu, nie zastavením konania, čo následne viedlo konkurzný súd k rozhodnutiu o trovách konania, aplikujúc zásadu úspechu v konaní (§ 255 CSP), a to aj napriek nesprávnemu poukazu okresného súdu na § 256 CSP v odôvodnení jeho rozhodnutia. Aplikácia § 256 ods. 1 CSP a zásady procesnej zodpovednosti za zastavenie konania by prichádzala do úvahy v prípade zastavenia konania, k čomu v okolnostiach prípadu sťažovateľky nedošlo. Argumentácia sťažovateľky smerujúca k aplikácii § 256 CSP je preto nedôvodná.

13. Nedôvodnou je tiež argumentácia, že prípadné späťvzatie návrhu zo strany sťažovateľky by nevedlo k zastaveniu konkurzného konania vzhľadom na pristúpenie ďalších veriteľov do konania. V zmysle § 15 ZKR po začatí konkurzného konania je na späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu potrebný súhlas všetkých účastníkov konkurzného konania. Sťažovateľka tvrdí, že návrh mohla vziať späť najskôr po prvom pojednávaní 27. mája 2024, keď sa dozvedela o úhrade jej pohľadávky dlžníkom. V tom čase však navrhovateľka 2 a navrhovateľ 3 (ako pristupujúci veritelia) ešte neboli účastníkmi konkurzného konania, keďže okresný súd rozhodol o ich pristúpení do konania až uzneseniami zo 7. júna 2024, resp. 3. júla 2024. Späťvzatie návrhu sťažovateľkou teda nebolo podmienené súhlasom ďalších účastníkov konania (pristupujúcich veriteľov), ktorí v tom čase ešte neboli účastníkmi konkurzného konania.

14. K námietke nevysporiadania sa konajúcich súdov s možnosťou aplikácie § 257 CSP ústavný súd uvádza, že uplatnenie tohto osobitného kritéria na nepriznanie náhrady trov konania prichádza do úvahy len výnimočne a má sa vykladať prísne reštriktívne, pričom sťažovateľka v priebehu konania na súde prvej inštancie ani v odvolacom konaní žiadne výnimočné okolnosti pre jeho aplikáciu netvrdila a ani ústavný súd ich v okolnostiach jej prípadu neidentifikoval.

15. Vo vzťahu k námietke o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia je ústavná sťažnosť neprípustná, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu v otázke nároku na náhradu trov konania je preskúmateľné v dovolacom konaní práve a len z dôvodov zmätočnosti (I. ÚS 275/2018).

16. S poukazom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nevzhliadol v napadnutom postupe a uznesení krajského súdu porušenie označených práv sťažovateľky na súdnu ochranu a na proces či porušenie princípu právnej istoty. Krajský súd riadne preskúmal opodstatnenosť namietanej nesprávnosti či nepreskúmateľnosti výroku uznesenia okresného súdu o náhrade trov konania, ktorými odôvodnila svoje odvolanie. Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd preskúmateľným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľky a dospel k ústavne konformnému záveru o ich vecnej správnosti. Sťažnostná argumentácia bola v podstatných námietkach totožná s námietkami uplatnenými v konaní o odvolaní, na ktoré krajský súd poskytol relevantnú odpoveď (v bodoch 33 až 36 odôvodnenia). Záver krajského súdu v kontexte dôvodov a odpovedí na jednotlivé námietky sťažovateľky (ktoré ústavný súd nepovažuje za potrebné opakovať) je ústavne akceptovateľný a odôvodnenie napadnutého uznesenia je dostatočné.

17. Za zjavne neopodstatnenú je potrebné považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

18. Keďže právne posúdenie veci krajským súdom v otázke trov konania nevykazuje znaky svojvôle, ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

19. Odmietnutie ústavnej sťažnosti má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozhodnutia, vrátenie veci, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu